

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 2. juna 2022.godine
Br. ref.: RK 2001/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI226/21

Podnosilac

Bajram Gegaj

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda
PML. br. 378/2021 od 4. novembra 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Bajram Gegaj (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg zastupa Esat Gutaj, advokat iz Prizrena.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost Presude Vrhovnog Suda [PML. br. 378/2021], od 4. novembra 2021. godine, putem koje je, po navodima, došlo do povrede člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude Vrhovnog Suda, kojom je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.

Pravni osnov

4. Zahtev se zasniva na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

5. Dana 8. decembra 2021. godine, podnosilac zahteva je preko pošte podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 15. decembra 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Safet Hoxha za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban.
7. Dana 16. decembra 2021. godine, Sud je zatražio od zastupnika podnosioca zahteva da u roku od petnaest (15) dana, u skladu sa pravilom 32 Poslovnika o Radu, podnese ovlašćenje kojim se potvrđuje da od zastupa podnosioca zahteva u ovom postupku pred ovim Sudom.
8. Dana 29. decembra 2021. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo gore navedeno ovlašćenje.
9. Dana 14. marta 2021. godine, Sud je obavestio i poslao je jednu kopiju zahteva Vrhovnom Sudu.
10. Dana 11. maja 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 11. juna 2019. godine, Osnovno tužilaštvo u Prizrenu, Odeljenje za teška krivična dela, je podiglo optužnicu PP/I.br.35/2019 protiv podnosioca zahteva zbog krivičnog dela teškog ubistva iz člana 179 stav 1 tačka 1.3 i 1.5 KZK-a, krivičnog dela ubistvo u pokušaju iz člana 178 u vezi sa članom 28 KZK-a i

krivičnog dela neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja iz člana 374 stav 1 KZK-a.

12. Državni tužilac M.D., je u svojoj završnoj reči pred Osnovnim sudom u Prizrenu izjavio da Osnovno tužilaštvo u Prizrenu ostaju u potpunosti pri optužnici protiv optuženog (podnosioca zahteva) zbog toga što je počinio krivično delo teško ubistvo, krivično delo ubistvo u pokušaju kao i krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja. Iz pregledanih dokaza, kao i na osnovu izjava svedoka, podnosilac zahteva je lišio života svog brata I.G., i teško je ranio i oštećenu N.G.
13. Dana 29. januara 2021. godine, Osnovni sud u Prizrenu je u presudi [PKR. br. 44/19] odlučio da je: **(i)** podnosilac zahteva kriv zbog toga što je počinio krivično delo teško ubistvo iz člana 179 stav 1 tačka 1.3 i 1.5 Krivičnog zakonika Republike Kosovo (KZK); **(ii)** podnosilac zahteva kriv zbog toga što je počinio krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja, iz člana 374 stav 1 KZK-a; **(iii)** podnosilac zahteva se oslobađa optužbi u vezi sa krivičnim delom ubistva u pokušaju iz člana 178 u vezi sa članom 28 KZK-a; **(iv)** podnosiocu zahteva se izriče jedinstvena kazna od dvadeset i četiri (24) godine, u kojoj će se zaračunati i vreme koje je proveo u pritvoru od 17.03.2019. godine; **(v)** oštećena strana N.G., se upućuje na redovan pravno-građanski spor radi realizacije imovinsko-pravnog zahteva.
14. Osnovni sud je utvrdio da: **(i)** sa dokazima koji su obrađeni na glavnom pretresu i njihovom posebnom ocenom dokazano je činjenično stanje da je kritičnog dana u selu Studečan, opština Suva Reka, podnosilac zahteva posle imovinsko-pravnog spora namerno lišio života svog brata I.G., a takođe je i pucao iz vatrenog oružja u stomak oštećene N.G.; **(ii)** dokazima obrađenim na glavnom pretresu nije utvrđeno da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo ubistvo u pokušaju protiv oštećene N.G., kako je to predviđeno članom 178. u vezi sa članom 28. KZK-a; **(iii)** Osnovni sud je odbio zahtev branioca podnosioca zahteva da se ponovo izvrši psihijatrijski pregled za podnosioca zahteva u i van Kosova jer je na osnovu veštačenja veštaka zaključeno da podnosilac zahteva nije imao psihijatrijske probleme niti je ikada lečen u bilo kom ustanova zbog mentalnog zdravlja; **(iv)** kao otežavajuću okolnost Osnovni sud je cenio težinu krivičnog dela, način izvršenja krivičnog dela, mesto izvršenja krivičnog dela, dovođenje u opasnost drugih lica, nastalu posledicu u kojoj mu je preminuo brat I.G., a gde je i drugo lice pretrpelo teške telesne povrede; **(v)** kao olakšavajuću okolnost, Osnovni sud je ocenio korektno ponašanje podnosioca zahteva na sudu, njegove godine, ekonomsko stanje i da je oženjen i otac petoro (5) dece.
15. Branilac podnosioca je uložio žalbu zbog bitnih povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, povredu krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da se osporena presuda preinači i da se podnosilac zahteva proglasi krivim za krivično delo ubistvo učinjeno u stanju jake razdraženosti iz člana 180. KZK-a, ili se predmet poništi i vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.
16. Osnovno tužilaštvo je, na oslobađajući deo presude, izjavilo žalbu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, dok je za osuđujući deo odluke o

kazni, uz predlog da se osporena presuda preinači i da se optuženi proglasi krivim i za krivično delo ubistvo u pokušaju iz člana 178. u vezi sa članom 28. KZK, kao i da mu se izrekne stroža kaznu zatvora od izrečene prvostepenim sudom, za dva krivična dela po predlogu optužnice.

17. Dana 21. maja 2021. godine, Apelacioni sud je u presudi [PAKR. br. 169/21] odlučio: **(i)** da se delimično usvoji žalba zastupnika podnosioca zahteva i da se izmeni Presuda Osnovnog suda [PKR. br. 44/19] od 29. januara 2021. godine, samo u vezi sa kvalifikacijom krivičnog dela, gde je, krivično delo teškog ubistva iz člana 179 stav 1 tačke 3 i 5 KZK-a, za koje je proglašen krivim podnosilac zahteva, ovaj Sud kvalifikuje kao krivično delo teškog ubistva iz člana 179 stav 1 tačka 3 KZK-a; **(ii)** žalbe branioca podnosioca, iz ostalih žalbenih osnova, kao i tužilaštva, odbijaju se kao neosnovane, dok se osporena presuda u ostalom potvrđuje.
18. Apelacioni sud je obrazložio da: **(i)** prvostepeni sud je uzeo u obzir iskaze očevidaca na licu mesta, koji su utvrdili činjenice i okolnosti u vezi sa lošim odnosom između podnosioca zahteva i oštećenog I.G., koji su ujedno bili i glavni razlog koji je doveo do kritičnog dana ubistva žrtve. I.G., od strane podnosioca zahteva; **(ii)** ispunjeni su svi elementi krivičnog dela iz člana 179. stav 1. tačka 3. KZK-a, za koje je podnosilac zahteva oglašen krivim, izuzimajući tačku 5. KZK, za koji se s pravom tvrdi da je prvostepeni sud prekoračio optužbu, zbog čega je Apelacioni sud odlučio kao u izreci presude tako što je uklonio kvalifikacionu formu iz tač. 5, što znači da ostaje teško ubistvo, ali samo iz stava 3 člana 179 KZK-a; **(iii)** u vezi sa krivičnim delom ubistvo u pokušaju iz člana 178. u vezi sa članom 28. KZK-a, prvostepeni sud je oslobodio podnosioca zahteva od ove tačke optužnice na osnovu toga što dokazi obrađeni na glavnom pretresu nisu dokazali da je on izvršio i predmetno krivično delo; **(iv)** nema povrede krivičnog zakona u korist podnosioca zahteva kako navodi tužilaštvo kada je podnosilac zahteva oslobođen od optužbe za krivično delo ubistvo u pokušaju jer su inkriminisane radnje protiv oštećene N.G. iscrpljene u krivičnom delu teško ubistvo iz čl. 179 stav 1, tačka 3 KZK-a; **(v)** neosnovan je navod branioca da je podnosilac zahteva trebalo da bude proglašen krivim za ubistvo u stanju jake razdraženosti iz člana 180. KZK, jer iz činjeničnog stanja utvrđenog od strane prvostepenog suda ne proizilazi da je žrtva I.G., preduzela čak i jednu fizičku ili psihičku radnju, koja bi se mogla okvalifikovati kao provokacija da je tada podnosilac zahteva delovao u afektu; **(vi)** navodi tužilaštva o strožoj kazni nisu osnovani jer se u žalbi ne pominju nikakve konkretne otežavajuće okolnosti koje bi uticale na dalje povećanje kazne; **(vii)** takođe, branilac podnosioca zahteva ne pominje nikakve konkretne olakšavajuće okolnosti koje je utvrdio prvostepeni sud.
19. Branilac podnosioca zahteva je uložio zahtev za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom tvrdeći da je došlo do povrede krivičnog zakona, ozbiljnih povreda odredbi krivičnog postupka kao i drugih povreda krivičnog postupka koje su uticale na zakonitost sudske odluke i predložio je da se presude ponište a da se predmet vrati na ponovno suđenje pred prvostepenim sudom.
20. Državni tužilac je predložio da se odbije kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podnet od strane podnosioca zahteva.

21. Dana 4. novembra 2021. godine, Vrhovni Sud je u presudi [PML. br. 378/2021] odbio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, podnet protiv Presude Osnovnog suda u Prizrenu [PKR. br. 44/2019] od 29. januara 2021. godine i Presude Apelacionog suda [PAKR. br. 169/21] od 21. maja 2021. godine.
22. Vrhovni sud je obrazložio: **(i)** prvostepena presuda, odnosno izreka iste je jasna, razumljiva i ova izreka nije u suprotnosti ni sama sa sobom ni sa obrazloženjem presude; **(ii)** izjavama očevidaca sa mesta događaja dokazano je da odnosi između podnosioca zahteva i žrtve I.G., nisu bili dobri zbog imovinskih sporova i to je doveli do ubistva žrtve I.G. tog kritičnog dana; **(iii)** iz spisa predmeta potvrđuje se da je podnosilac zahteva upućen na psihijatrijsko veštačenje u vezi sa emocionalnim stanjem u vreme izvršenja krivičnog dela i iz ovog veštačenja koje je dato i ocenjeno kao dokaz u glavnom pretresu u prvostepenom sudu, konstatovano je da je podnosilac zahteva u vreme izvršenja krivičnog dela bio u stanju da kontroliše svoje radnje i da razume značaj svojih delovanja; **(iv)** na osnovu dokaza koje je sproveo prvostepeni sud, utvrđeno je da u kritičnom trenutku oštećeni I.G. nije doprineo izvršenju krivičnog dela, a takođe je psihijatrijskim veštačenjem konstatovano da podnosilac zahteva nije imao nekih razloga koji su mogli da utiču na njegove mentalne sposobnosti; **(v)** pravilno je primenjen krivični zakon kada je podnosilac zahteva oglašen krivim za krivično delo teško ubistvo iz člana 179. stav 1, tačka 1.3 KZK-a, zato što se u delovanjima istog stvaraju elementi krivičnog dela za koje je on proglašen krivim, a na osnovu pravičnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja; **(vi)** u ovom konkretnom slučaju, prvostepeni sud je izrekao kazne predviđene za ova krivična dela, s tim da treba napomenuti da je na sudu da proceni okolnosti u svakom konkretnom slučaju, a pored toga su dati i zakonski razlozi koji su uticali na određivanje kazne, pa ni u tom pogledu nema bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.

Navodi podnosioca zahteva

23. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu presudom Vrhovnog suda povređena njegova prava i osnovne slobode koje su zagarantovane članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
24. Podnosilac zahteva navodi da: *“Sud je trebao da izvrši kvalifikaciju krivičnog dela, a ne kao u izreci Presude kojom proglašava krivim optuženog, u ovom konkretnom slučaju Prvostepeni sud je, pored bitnih povreda odredaba, učinio i bitne povrede odredbi krivičnog postupka iz člana 384, stav 1 tačka 10 ZKPK-a.”*
25. Podnosilac zahteva navodi da: *“Sud je trebao da obrazloži svoju Presudu tamo gde se traži valjana lekarska procena, kao i obavezu organa postupka da se tačno utvrdi psihijatrijska ispitivanja optuženog kao i u potpunosti činjenice koje su od značaja za donošenje zakonske odluke.”*
26. Podnosilac zahteva navodi da u momentu izvršenja krivičnog dela „nije bio svestan radnje izvršenja krivičnog dela“ ni važnosti ni težine ni kazne krivičnih dela koja mu se stavljaju na teret u presudi.

27. Podnosilac zahteva navodi da je izreka prvostepene i drugostepene presude nerazumljiva, kontradiktorna sama po sebi, a posebno sa obrazloženjem presuda i dokazima koji se nalaze u spisima predmeta. Podnosilac zahteva takođe navodi da je presuda Vrhovnog suda protivrečna zbog odbijanja zahteva za zaštitu zakonitosti u kom slučaju su mu povređena osnovna prava i slobode koje su zagarantovane Ustavom i međunarodnim konvencijama.
28. Podnosilac zahteva tvrdi: *“Sud uopšte nije pojasnio –koje dokaze je uzeo za potvrđene činjenice ili nepotvrđene činjenice niti je naveo potrebne tvrdnje koje bi mogle da dovedu do rezultata prvostepenog suda, a što u konkretnom slučaju prerasta u potpunu suprotnost sa izjavama optuženog koje je dao tokom istražnog postupka, koja uopšte nije uzeta u obzir kao okolnost –odnosi optuženog sa žrtvom, sa sada pokojnim I.G., odnosi koji su uticali na izvršenje krivičnog dela, zbog kojih je i došlo do radnji optuženog a kao posledica ponašanja pokojnog sa optuženim.”*
29. Podnosilac zahteva navodi da je u krivičnom postupku koji se vodi protiv njega bilo propusta počev od saslušanja u policiji, kod tužioca i pred sudom, jer je on odmah morao da bude upućen na psihijatrijski pregled kod stručnih lekara u kom slučaju bi se utvrdilo njegovo psihičko stanje.

Relevantne zakonske odredbe

KRIVIČNI ZAKONIK REPUBLIKE KOSOVO

Član 28 Pokušaj

1. Ko svesno preduzme radnje za izvršenje krivičnog dela, ali delo ne bude dovršeno ili ne budu ispunjeni svi elementi krivičnog dela, smatraće se da je on ili ona pokušao da izvrši krivično delo.

2. Kazniće se pokušaj izvršenja krivičnog dela za koje je zaprećena kazna zatvora u trajanju od tri ili više godine. Pokušaj izvršenja drugog krivičnog dela kazniće se samo ako je to izričito propisano zakonom.

3. Izvršilac koji pokuša da izvrši krivično delo kazniće se kao da je krivično delo izvršeno, ali se kazna može ublažiti.

Član 178 Ubistvo

Ko drugog liši života, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od najmanje pet (5) godina.

Član 179 Teško ubistvo

1. Kaznom zatvora od najmanje deset (10) godina ili kazna doživotnog zatvora kazniće se izvršilac koji:

[...]

1.3. liši života člana porodice;

[...]

1.5. liši života drugo lice i tom prilikom ugrozi živote jednog ili više drugih lica;

Član 180

Ubistvo izvršeno u stanju jake razdraženosti

Ko liši života drugog u stanju jake razdraženosti izazvane bez njegove krivice napadom, ponižavanjem ili teškim vređanjem od strane ubijenog lica, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do deset (10) godina.

Član 374

Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja

1. *Ko drži u vlasništvu, kontroliše ili poseduje oružje u suprotnosti sa važećim zakonom koji uređuju takvo oružje, kazniće se novčanom kaznom u iznosu do sedam hiljada petsto (7,500) evra ili kaznom zatvora u trajanju do pet (5) godina.*

2. *Ako krivično delo iz stava 1. ovog člana uključuje više od četiri (4) komada oružja, ili više od četiristo (400) metaka, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od dve (2) do deset (10) godina.*

3. *Oružje u vlasništvu, kontroli ili posedu, u suprotnosti sa odredbama ovog člana biće oduzeto.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom o radu.
31. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i Ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

32. Sud se takođe poziva i na uslove o prihvatljivosti, kao što je to propisano Zakonom. S tim u vezi, sud se poziva na članove 47 [Individualni zahtevi], 48 [Tačnost podneska] i 49 [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

33. U proceni ispunjavanja kriterijuma o prihvatljivosti, kako je to i navedeno iznad, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede prava i osnovnih sloboda istog. Samim tim, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava neki akt javnog organa, odnosno Presudu vrhovnog Suda [PML. br. 378/2021], od 4. novembra 2021. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su propisana zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio osnovna prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređeni, u skladu sa zahtevima iz člana 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u roku koji je određen u članu 49. Zakona.

34. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika propisuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) posebno propisuje:

“Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

35. Sud podseća da gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a i sudskoj praksi Suda, omogućava poslednje pomenutom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako smatra da je sadržaj zahteva očigledno

neosnovan na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno u stavu (2) pravila 39. Poslovnika (vidi slučaj KI04/21, podnositeljka *Nexhmiye Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26, vidi, takođe, slučaj KI175/20, podnositeljka *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).

36. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, tačnije, za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“, i specifičnosti gore navedene četiri kategorije navoda kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o kriterijumima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; deo III. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi, stavovi 255 do 284, vidi, takođe, slučaj: KI04/21, gore citiran, stav 27, kao i slučaj: KI175/21, gore citiran, stav 38).
37. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom (vidi, slučaj: KI04/21, gore citiran, stav 28).
38. Sud ponavlja da je suština ovog slučaja u tome što je podnosilac zahteva imao imovinske nesuglasice sa svojim bratom I.G., kojeg je kasnije i ubio i pritom je ranio i ovde oštećenu N.G. Osnovno tužilaštvo u Prizrenu, Odeljenje za teška krivična dela, podiglo je optužnicu protiv podnosioca zahteva zbog krivičnog dela teško ubistvo, krivičnog dela ubistvo u pokušaju i krivičnog dela neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja; gde je oslobodilo podnosioca zahteva od optužbi za krivično delo ubistvo u pokušaju. Apelacioni sud je odlučio da izmeni Presudu Osnovnog suda samo u vezi sa kvalifikacijom krivičnog dela, tako da, krivično delo teškog ubistva kvalifikuje kao krivično delo teško ubistvo iz člana 179 stav 1 tačka 3 KZK-a. Branilac podnosioca zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim Sudom tvrdeći da je došlo do povrede krivičnog zakona, bitnih povreda odredbi krivičnog zakona kao i povreda drugih odredbi krivičnog postupka koje su i uticale na zakonitost sudske odluke i predložio je da se presude ponište a da se predmet vrati na ponovno suđenje pred prvostepenim sudom. Vrhovni sud je odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti branioca podnosioca zahteva podnet protiv presude Osnovnog suda i Apelacionog suda.
39. Sud podseća da podnosilac zahteva u suštini navodi da su odluke redovnih sudova kontradiktorne, nejasne i da nisu razjasnile dokaze koji su se koristili da bi se utvrdilo da je on kriv za krivična dela teškog ubistva i posedovanja i

neovlašćene kontrole oružja. Podnosilac zahteva takođe navodi da je „on trebao da bude upućen na psihijatrijsko ispitivanje odmah“ i sa tim u vezi „bilo je propusta“ počev od početka postupka u policiji, kod tužioca i pred sudom. Zbog ovih navodnih povreda podnosilac zahteva smatra da je na njegovu štetu došlo do povrede člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.

40. U vezi sa navodima podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Vrhovni sud zaključio da: **(i)** prvostepena presuda, odnosno izreka iste je jasna, razumljiva i ova izreka nije u suprotnosti ni sama sa sobom ni sa obrazloženjem presude; **(ii)** izjavama očevidaca sa mesta događaja dokazano je da odnosi između podnosioca zahteva i žrtve I.G., nisu bili dobri zbog imovinskih sporova i to je doveli do ubistva žrtve I.G. tog kritičnog dana; **(iii)** iz spisa predmeta potvrđuje se da je podnosilac zahteva upućen na psihijatrijsko veštačenje u vezi sa emocionalnim stanjem u vreme izvršenja krivičnog dela i iz ovog veštačenja koje je dato i ocenjeno kao dokaz u glavnom pretresu u prvostepenom sudu, konstatovano je da je podnosilac zahteva u vreme izvršenja krivičnog dela bio u stanju da kontroliše svoje radnje i da razume značaj svojih delovanja; **(iv)** na osnovu dokaza koje je sproveo prvostepeni sud, utvrđeno je da u kritičnom trenutku oštećeni I.G. nije doprineo izvršenju krivičnog dela, a takođe je psihijatrijskim veštačenjem konstatovano da podnosilac zahteva nije imao nekih razloga koji su mogli da utiču na njegove mentalne sposobnosti; **(v)** pravilno je primenjen krivični zakon kada je podnosilac zahteva oglašen krivim za krivično delo teško ubistvo iz člana 179. stav 1, tačka 1.3 KZK-a, zato što se u delovanjima istog stvaraju elementi krivičnog dela za koje je on proglašen krivim, a na osnovu pravičnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja; **(vi)** u ovom konkretnom slučaju, prvostepeni sud je izrekao kazne predviđene za ova krivična dela, s tim da treba napomenuti da je na sudu da proceni okolnosti u svakom konkretnom slučaju, a pored toga su dati i zakonski razlozi koji su uticali na određivanje kazne, pa ni u tom pogledu nema bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.
41. Na osnovu gore navedenog, Sud ističe relevantno obrazloženje Vrhovnog suda u kojem se navodi: *“Ovaj sud, ocenjujući navode iz zahteva kao i na osnovu spisa predmeta, nalazi da je prvostepena presuda, odnosno izreka iste jasna, razumljiva i da ova izreka nije u suprotnosti ni sama sa sobom ni sa obrazloženjem presude [...] od optuženog je oduzet pištolj sa natpisom HS-9 kalibra 9k19 proizveden u Hrvatskoj, sa serijskim br. H107964 kao i lovačka puška modela CSP555 turska proizvodnja kal. 12-GA sa serijskim br. 175130 kao i 4 metaka istog kalibra [...] u obrazloženju ove presude dati su svi pravni razlozi za činjenice i dokaze koji su sprovedeni u glavnom pretresu, uključujući i protivrečne dokaze, kao i davanje pravnih razloga zbog čega je data vera dokazima i odlučnim činjenicama na osnovu kojih je i doneta meritorna odluka u ovom krivičnom predmetu. Ovaj sud nalazi da je drugostepeni sud dovoljno obrazložio i da je prihvatio sve ocene na osnovu kojih je doneta meritorna odluka u ovom krivičnom predmetu. Tako je u spisima potvrđeno da je osuđeni B.G., oglašen krivim za krivično delo teško ubistvo iz člana 179. stav 1. tač. 1.3 KZK-a i za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja iz člana 374 stav 1 KZK-a. Izmenjenom presudom sa presudom drugostepenog suda, oslanjajući se na izjave očevidaca sa mesta događaja i to svedoka FG, HG, AD kao i svedoka oštećene NG kao i HG i SG, koji su svedoci sa identičnim izjavama potvrdili da odnosi između osuđenog Bajrama i oštećenog I.G., nisu bili dobri zbog imovinskih sporova čiji su sporovi doveli do*

kritičnog dana odnosno do ubistva pokojnog I.G. Iz ovih izjava se potvrđuje da ne stoje navodi odbrane da je krivično delo izvršeno u teškom emotivnom stanju kao i da je osuđenog BG trebalo odmah uputiti na psihijatrijsko veštačenje kojim bi se dokazalo stanje psihičke sposobnosti neposredno po izvršenju krivičnog dela. Naime, spisi predmeta potvrđuju da je osuđeni Bajram Gegaj upućen na psihijatrijsko veštačenje u vezi sa emocionalnim stanjem u vreme izvršenja krivičnog dela i iz ovog veštačenja koje je u glavnom pretresu u prvostepenom sudu razmotreno i ocenjeno kao dokaz, utvrđeno je da je u vreme izvršenja krivičnog dela osuđeni bio u stanju da kontroliše svoje radnje i razume značaj svojih radnji. Sa druge strane, predlog odbrane da se osuđeni pošalje na drugo psihijatrijsko veštačenje, prvostepeni sud odbio za šta je naveden razlog. Po oceni ovog suda i na osnovu izvedenih dokaza, utvrđeno je da nikakvom radnjom oštećeni u kritičnom trenutku nije doprineo izvršenju krivičnog dela, a i psihijatrijskim veštačenjem je konstatovano da i kod osuđenog nije bilo nikakvog razloga koji bi mogao utiče da ima uticaj na njegovo mentalno zdravlje [...] Ovaj sud nalazi da je pravilno primenjen Krivični zakon kada je osuđeni oglašen krivim za krivično delo teško ubistvo iz člana 179. stav 1, tačka 1.3 KZRK-a, jer se u radnjama istog nalaze elementi krivičnog dela za koje je proglašen krivim, a na osnovu pravičnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja. u ovom konkretnom slučaju, prvostepeni sud je izrekao kazne predviđene za ova krivična dela, s tim da treba napomenuti da je na sudu da proceni okolnosti u svakom konkretnom slučaju, a pored toga su dati i zakonski razlozi koji su uticali na određivanje kazne, pa ni u tom pogledu nema bitnih povreda odredaba krivičnog postupka.”

42. Sud primećuje da su redovni sudovi na osnovu prikupljenih dokaza i svedočenja očevidaca van razumne sumnje utvrdili da je podnosilac zahteva kriv za ubistvo žrtve I.G., kao i da je kod podnosioca takođe pronađeno neovlašćeno oružje turske i hrvatske proizvodnje. Sud takođe ocenjuje da su redovni sudovi utvrdili da podnosilac zahteva nije počinio krivično delo teško ubistvo u stanju jake razdraženosti jer se iz psihijatrijskih pregleda dokazalo suprotno. Redovni sudovi su takođe utvrdili da oštećeni I.G., nije imao nikakvo provokativno ponašanje prema podnosiocu zahteva koje bi ga podstaklo da izvrši krivična dela u stanju jakog psihičkog šoka.
43. Na osnovu gore navedenog, Sud nalazi da su navodi podnosioca zahteva u vezi sa time da sudovi nisu naveli dokaze koji su poslužili kao osnov za njihove zaključke očigledno neosnovani.
44. Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva imao koristi od kontradiktornog postupka i da je bio u mogućnosti da u različitim fazama postupka iznese navode i dokaze koje je smatrao relevantnim za svoj slučaj; on je imao priliku da efikasno ospori navode i dokaze koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i razmotrili sve njegove navode, koji su, objektivno posmatrano, bili relevantni za rešavanje slučaja; činjenični i pravni razlozi za osporenu odluku su detaljno dati i postupak je, posmatran u celini, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP-a: *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30; vidi i slučajeve Suda: KI22/19, podnosilac zahteva: *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42 i slučaj KI128/18, gore citiran, stav 58).

45. U okolnostima ovog slučaja, Sud ističe da, podnosilac zahteva, pored navoda o povredi člana 31. Ustava, kao rezultat pogrešnog tumačenja činjenica i pogrešne primene zakona, ne potkrepljuje u dovoljnoj meri niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje primenjivog zakona od strane redovnih sudova moglo da bude „očigledno pogrešno“, što je rezultiralo „proizvoljnim zaključcima“ ili „očigledno neobrazloženim“ za podnosioca zahteva ili kako postupci pred redovnim sudovima, u celosti, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnosioca zahteva i obrazložili su jasno iste (vidi u tom smislu, slučaj Suda KI64/20, podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 03. avgusta 2020. godine, stav 41, kao i KI22/19, citirano iznad, stav 43).
46. Sud, takođe se oslanjajući na standarde postavljene u svojoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima kao i na sudskoj praksi ESLJP, nalazi da podnosilac zahteva nije dokazao i nije dovoljno potkrepio svoje navode o povredi njegovih prava i osnovnih sloboda koje su zagarantovane članom 31. Ustava.
47. Samim tim, zahtev je očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, i treba se proglasiti neprihvatljivim na osnovu člana 113.7 Ustava, člana 47 Zakona kao i na osnovu pravila 39 (2) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47 Zakona, i u skladu sa pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika o radu, dana 11. maja 2022. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo Rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo Rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani